

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja
i sigurnost na radu

Analiza ubodnih incidenata
2015.

IZOŠZ

Evidencija i statistička analiza ubodnih incidenata

Direktiva Vijeća 2010/32/EU od 10. svibnja 2010. godine o provođenju Okvirnog sporazuma o sprječavanju ozljeda oštrim predmetima u bolničkom sektoru i zdravstvu uvedena je u zakonodavstvo Republike Hrvatske putem Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 84/13). Navedeni Pravilnik utvrđuje mjere zaštite zdravlja radnika u zdravstvu koji rade u procesima gdje postoji opasnost od ekspozicijskih incidenata u koje se, osim ozljeda oštrim predmetima, ubrajaju i ostali vidovi izloženosti krvi i drugim tjelesnim tekućinama (incidenti bez oštrice, ugrizi). Pravilnik također određuje obvezu poslodavca da slanjem obrasca s informacijama o svakoj ozljedi oštrim predmetom odnosno ekspozicijskom incidentu obavijesti Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Temeljem tih podataka u HZZZSR-u se vodi evidencija o ozljedama oštrim predmetom u zdravstvenoj djelatnosti. Evidencija obuhvaća podatke o poslodavcu, ozlijeđenom radniku, radnom procesu i incidentu pri kojem je došlo do ozljede, načinu ozljeđivanja i težini ozljede oštrim predmetom.

Tijekom razdoblja siječanj-prosinac 2015. godine u evidenciju ozljeda oštrim predmetima i ostalih ekspozicijskih incidenata uneseni su podaci o **727** ozljeda. U tablici je prikazana analiza ozljeda oštrim predmetima i ostalih ekspozicijskih incidenata s obzirom na ustanovu i mjesto gdje se dogodila, zanimanje i spol ozlijeđenog radnika te vrstu ozljede.

Ustanova u kojoj se dogodila ozljeda oštrim predmetom					
Bolnica	Zavod za medicinsku laboratorijsku dijagnostiku	Zavod za hematologiju	Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju	Zavod za gastroenterologiju	
687	3	3	2	2	
Poliklinika	Zavod za hitnu medicinu	Dom zdravlja	Klinika za traumatologiju/ortopediju	Klinika za tumore	
1	10	1	5	1	
Dom za odrasle osobe	Klinički zavod za patologiju	Zavod za pulmologiju	Zavod za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma	Medicinska škola	
1	1	1	1	2	
Medicinski fakultet sveučilišta u Zagrebu	Zavod za traumatologiju i ortopediju	Klinički zavod zadijagnostičku i intervencijsku radiologiju			
1	4	1			
Mjesto ozljede oštrim predmetima					
Odjel kirurgije	Jedinica intenzivnog liječenja	Hitna/prijemna ambulanta	Interna medicina	Nije navedeno mjesto ozljede	Ostali odjeli
194	46	104	106	11	263
Laboratorij					
3					

Zanimanje ozlijeđenih radnika					
Medicinska sestra/tehničar	Doktor medicine	Doktor stomatologije	Spremačica/čistačica	Zdravstveno-laboratorijski tehničar	Primalja
367	178	9	70	27	9
Inženjer medicinske radiologije	Cito tehnolog	Učenik	Pomoćni radnik	Instrumentarka	Vozač sanitetskog vozila
8	1	32	13	2	1
Pralja rublja	Frizer - brijlač	Nije navedeno zanimanje			
1	1	8			
Spol ozlijeđenih radnika					
Muški spol			Ženski spol		
220			507		
Vrsta ubodnog incidenta					
Ubodi raznim vrstama igala	Ubod mandrenom i.v. kanile	Ubod lancetom	Ubod ostalim instrumentima	Ozljeda skalpelom	
459	61	15	38	44	
Posjekotine	Ogrebotine	Prskanje u oči i ostale dijelove tijela	Ugriz		
30	23	53	3		

Gotovo 95% incidenata od ukupnog broja (687 od 727) zabilježen je u bolnicama, a slijede Zavod za hitnu medicinu s 10, te Zavod/Klinika za traumatologiju/ortopediju s 9 zabilježenih incidenata. Najčešće se ozljeđuju medicinske sestre (u 50% incidenata), zatim doktori medicine (25%), a na visokom trećem mjestu nalaze se spremačice/čistačice (u gotovo 10% incidenata). Daleko najveći broj incidenata (gotovo 63% ukupnog broja svih prijava) odnosi se na ubode raznim vrstama igala.

Navedena analiza ukazuje na potrebu uvođenja sigurnijih mjera zaštite koje su raspoložive na tržištu. Dokazano je da primjena igala s integriranim zaštitnim mehanizmom znakovito smanjuje broj ozljeda iglom u radnika u zdravstvu, osobito u medicinskih sestara i doktora medicine. Znakovit je i visok broj ozljeda zabilježenih u spremačica/čistačica što ukazuje na neprikladno uklanjanje i odlaganje oštih predmeta. Ukoliko se oštri predmeti, prvenstveno upotrijebljene igle, ne odlažu na ispravan način u posude/spremnike za odlaganje upotrijebljenih oštih predmeta, prilikom uklanjanja i bacanja očekivano dolazi do ozljeđivanja kako medicinskog osoblja tako i spremačica/čistačica. Stoga je od iznimne važnosti provesti dodatnu edukaciju te omogućiti široku primjenu opreme s integriranim zaštitnim mehanizmima te specijalne spremnike/posude za odlaganje upotrijebljenih oštih predmeta i igala kako bi se u što većoj mjeri izbjeglo ozljeđivanje tijekom i nakon korištenja oštih predmeta u djelatnosti zdravstva.